

Läget med digitalisering 2023 med fokus på Västsverige – uppföljning av nyckeltal

I första avsnittet redovisas två index som mäter digitalisering för Sverige, DESI från EU och Network Readiness index från World Economic Forum. Det följs av en sammanställning av 13 nyckeltal som syftar till att ge en helhetsbild av digitaliseringens utveckling med fokus på Västsverige utifrån inriktningarna i Västsvensk kraftsamling digitalisering. Syftet är att visa på en riktning som ger oss vägledning i arbetet framåt. Sammantaget ger nyckeltalen en bild av digitaliseringen i Västsverige som kan användas för dialog om utvecklingen.

Index för Sverige

Generellt har Sverige en väl utbyggd digital infrastruktur och hög andel av befolkningen använder internet för information och digitala tjänster. Däremot ligger Sverige något sämre till när det gäller utveckling av digitala offentliga tjänster och att i näringslivet använda digital teknologi i framkant.

DESI – indikatorer kopplade till EU:s digitala kompass

På europeisk nivå följs Sveriges och de övriga EU-medlemsstaternas framsteg inom digitalisering sedan 2014 med hjälp av verktyget DESI (Digital Economy and Society Index). DESI mäter 34 indikatorer varav 10 motsvarar målen i EU:s digitala kompass för 2030. Nytt för 2023 är att DESI inte längre presenteras i ett index, utan resultatet presenteras i form av indikatorer kopplat till målen för digitala årtiondet. Tabellen är därför inte uppdaterad för 2023.

Index DESI	Rangordning 2022	Rangordning 2021
Totalt	4	3
Humankapital	4	2
Konnektivitet	9	5
Integrering av digital teknik	3	3
Digitala offentliga tjänster	5	9

DESI publicerar en rapport för varje land med resultat och rekommendationer till åtgärder. Enligt Sveriges rapport² så förväntar sig EU att landet ska fortsätta bidra till att nå målen för hela EU. Sverige ligger generellt bra till och är ett moget digitalt land. Men utvecklingen går inte lika snabbt längre jämfört med flera andra länder. Sverige ligger mest efter andra EU-länder vad gäller 5G-täckningen, och nivån är lägre än genomsnittet i EU. Sveriges utbyggnad av bredband går inte längre lika fort, och EU menar att Sverige behöver fokusera på tillgång till gigabit via fiber, särskilt på landsbygden.

¹ [2023 Report on the state of the Digital Decade | Shaping Europe's digital future \(europa.eu\)](#)

² [Country reports - Digital Decade report 2023 | Shaping Europe's digital future \(europa.eu\)](#)

Befolkningen i Sverige har generellt en god digital kompetens. Dock råder det brist på digitala experter och över hälften av företagen uppger att de har svårt att tillsätta tjänster med IKT-specialister. EU rekommenderar Sverige att uppmuntra fler studenter att specialisera inom ICT.

Tillväxttakten i företagens digitalisering förs delvis framåt av betydande samarbeten med akademien inom områden som AI, kvantdatorteknik och högpresterande datorsystem. Jämfört med genomsnittet för EU ligger företagen bättre till i Sverige.

Sverige är på god väg att nå målet om att alla viktiga offentliga tjänster ska vara digitala 2030. En indikator ligger under genomsnittet för EU och det är tillgång till elektroniska hälsodata. Sverige tagit stora kliv inom öppna data, som är en viktig drivkraft för tjänsteinnovation, men det finns förbättringspotential inom datautbyte och vidareutnyttjande. Västra Götalandsregionen driver nationell dataverkstad för att främja att fler öppnar upp data.

Network Readiness Index

På internationell nivå genomförs sedan 2002 en internationell jämförelse mellan 130 länder av World Economic Forum i det så kallade **Network Readiness Index (NRI)**.

I Network Readiness index 2023 ligger Sverige på femte plats, två platser sämre än 2022. Först på listan ligger USA, följt av Singapore, Finland, och Nederländerna. Detta index mäter länders kapacitet att dra nytta av IT-utvecklingens möjligheter. Sverige ligger bra till inom alla områden, särskilt inom framtida teknik och teknisk kapacitet. Både företag och offentlig sektor har förmåga att anamma tekniken och dra nytta av den så den bidrar till ekonomin och till de globala målen.

Sverige är rankade som nummer ett vad gäller tillgång till mobilnät, lagstiftning inom e-handel och lokal information på internet. Däremot rankas Sverige sämre när det gäller att attrahera talanger inom AI, lagar och ramverk kring IKT.

NRI	Rangordning 2023	Rangordning 2022	Rangordning 2021
Totalt	5	3	2
Technology	9	8	4
People	9	5	4
Governance	5	5	5
Impact	4	1	2

Nyckeltal utifrån inriktningarna i kraftsamling digitalisering

1. Andel SMF som har åtminstone en grundläggande digitaliseringsnivå

Andelen små och medelstora företag (SMF) som åtminstone har en grundläggande digitaliseringsnivå mäts på nationell nivå. 2022 var andelen i Sverige 87 procent, en procentenhet högre än 2021 och fem procentenheter högre än 2020. Målet i EU är 90 procent och den genomsnittliga nivån ligger på 69 procent. Det finns många projekt och initiativ som stöttar SMF med sin digitalisering regionalt i Västsverige.

Källa: SCB

2. Andel företag som köper molntjänster i procent

Andel företag (med 10 eller fler anställda) som köper molntjänster är 68 procent i Västsverige. Det är åtta procentenheter lägre än 2021 då utfallet var 76 procent i Västsverige. Andelen i Västsverige är lägre än genomsnittet för Sverige som ligger på 72 procent. Andelen har dock gått ner även i Sverige (med tre procentenheter). Stockholms län har en andel på 74 procent. Högst andel har Övre Norrland på 82 procent och lägst andel har Norra Mellansverige på 68 procent.

Källa: SCB

3. Företagens digitaliseringsindex i Västra Götaland (SMF)

Företagens digitaliseringsindex i Västra Götaland är 4, för året 2023, lägre jämfört med både 2017 och 2020. Jämfört med övriga län i Sverige så ligger samtliga län i intervallet 3,6 - 4,6. I Stockholm och Skåne är nivån är samma 2023 och 2020.

Digitaliseringsindex företag (SMF) skala 0–10	2017	2020	2023
Västra Götaland	4,4	4,2	4,0
Stockholm	4,4	4,6	4,6
Skåne	4,2	4,2	4,2
Halland	4,3	3,7	4,0

Företagens digitaliseringsindex tas fram av Tillväxtverket. Det baseras på en enkät till företag om deras IT-användning inom administration, inköp, produktutveckling, produktion, marknadsföring, försäljning, distribution och affärsutveckling. Indexet går från 0 (inte alls) till 10 (i stor utsträckning).

Källa: Tillväxtverket

4. Andelen av befolkningen med grundläggande digitala färdigheter

Det är 67 procent som har grundläggande digitala färdigheter i Sverige 2021. Från och med 2021 är det ett nytt sätt att mäta och det går inte att jämföra med tidigare år. Genomsnittet i EU är 54 procent. Sverige ligger på femte plats. Finland och Nederländerna ligger i topp på 79 procent, Irland har 70 procent och Danmark 69 procent.

Källa: DESI 2023

5. Antal sysselsatta IKT-specialister

Andelen sysselsatta (15–74 år) IKT-specialister ligger på 8,6 procent i Sverige 2022, vilket är en ökning över tid. Genomsnittet i EU var 4,6 procent 2022. Andelen kvinnliga IKT-specialister är 23 procent i Sverige och 19 procent i EU.

Sverige	2019	2020	2021	2022
Andel IKT-specialister	7,0	7,5	8,0	8,6
Kvinnliga IKT-specialister	21	21	22	23

Källa: DESI 2023

För att få en uppfattning om hur det ser ut i Västsverige redovisas ett urval av branscher som har med koppling till informations- och kommunikationsteknik och digitalisering, allt ifrån tillverkning, e-handel, tjänster, reparation till programmering. Resultatet visar att andelen sysselsatta inom IKT och digitalisering i Västsverige är 5,4 procent för 2021, vilket motsvarar närmare 56 000 sysselsatta. Andelen har ökat med 0,1 procentenheter sedan året innan. Den största delbranschen är dataprogrammering och datakonsultverksamhet som står för närmare 25 000 sysselsatta. Andelen skiljer sig markant mellan delregioner, med högst andel i Göteborgsregionen och Sjuhärad. Andelen är lägst i Fyrbodal med 1,9 procent. I Skaraborg är andelen 2,5 procent och i Halland exkl. Kungsbacka är andelen 2,2 procent.

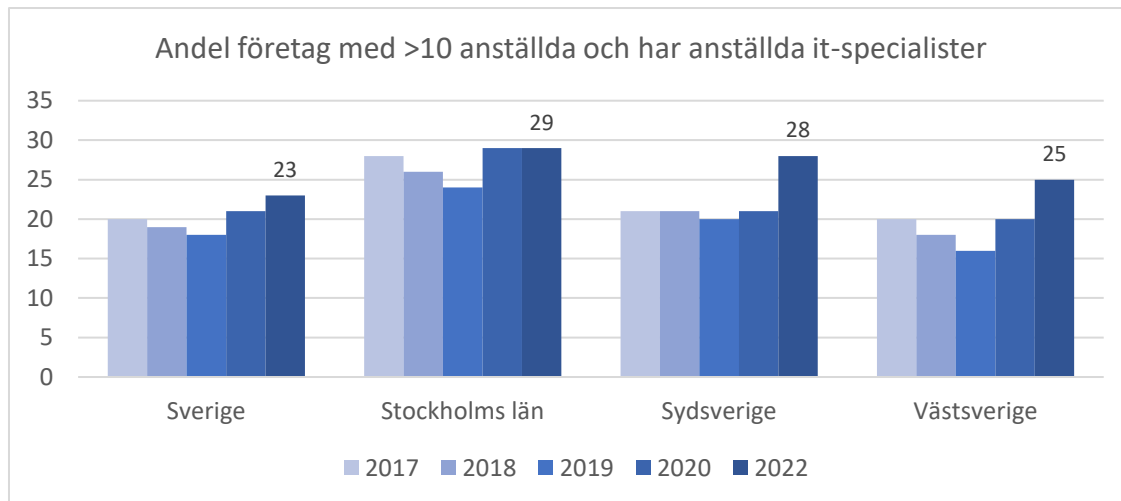
Andel sysselsatta i IKT och digitalisering i Västsverige

Region	2019	2020	2021
Fyrbodal	1,9	1,9	1,9
Göteborgsregionen	6,9	7,1	7,3
Sjuhärad	6,5	6,9	6,9
Skaraborg	2,4	2,4	2,5
Övriga kommuner i Halland	2,1	2,2	2,2
Totalt i Västsverige	5,1	5,3	5,4

Källa SCB

6. Andel företag som har anställda IT-specialister Västsverige

Andelen företag med 10 eller fler anställda i Västsverige (Halland + Västra Götaland) med anställda IT-specialister ligger på 25 procent. Det är en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Både Sydsverige och Stockholms län har en högre andel, men andelen i Västsverige är högre än genomsnittet i riket. Indikatorn visar enbart om företagen har egna anställda IT-specialister.

[Källa SCB](#)

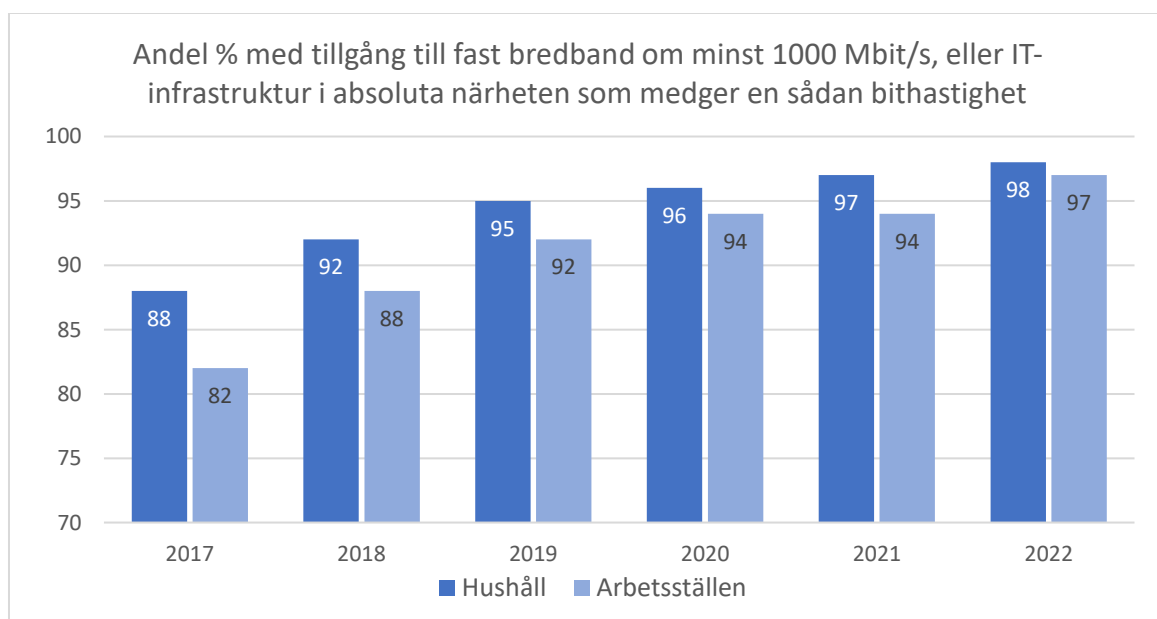
7. Antal personer som har genomgått utbildningen i informationssäkerhet i Västra Götaland

Antal personer som har genomgått utbildningen på 7,5 högskolepoäng i informationssäkerhet på Högskolan i Skövde från Västra Götaland under åren 2018 till 2022 är 122 stycken.

8. Andel hushåll med tillgång till eller i absoluta närhet till bredband

Andelen med tillgång till bredband eller IT-infrastruktur i absolut närhet om minst 100 respektive 1000 Mbit per sek var 98 procent för hushållen och 97 procent för arbetsställen.

Andelen hushåll som har faktisk tillgång är 92 procent, resterande sex procentenheter kan relativt enkelt få tillgång eftersom infrastruktur finns i absolut närhet, även om det är kostnad för hushållet. Utvecklingen över tid är positiv.

Källa PTS

9. Incidentrapportering IT för samhällsviktiga och digitala tjänster

NIS-direktivet i EU syftar till att höja informations- och cybersäkerheten och reglerar en mininivå av säkerhet för samhällsviktiga tjänster som till exempel kommunala tjänster, hälso- och sjukvård, finans och bank, transporter, energi mm. Dessa (drygt 500) ska rapportera IT-incidenter som är av större betydelse. MSB konstaterar dock att det sannolikt sker en underrapportering. Under 2022 lämnade leverantörer av samhällsviktiga tjänster 99 incidentrapporter till MSB. De flesta incidenterna beror på systemfel och misstag.

	2020	2021	2022
Antal incidentrapporter anmälda till MSB	88	82	99

10. Antal öppna data-set på dataportal väst

Antal datamängder på Dataportal Väst som publiceras vid årsskiftet 2023/24 är drygt 150 till antalet. Det är en rejäl ökning med 40 datamängder jämfört med ett år tillbaka då antalet var 110.

Datadelning handlar om att tillgängliggöra och dela data med andra aktörer i samhället och allmänheten i stort. Det handlar också om att använda data från andra offentliga och privata organisationer på effektivt och ändamålsenligt sätt.

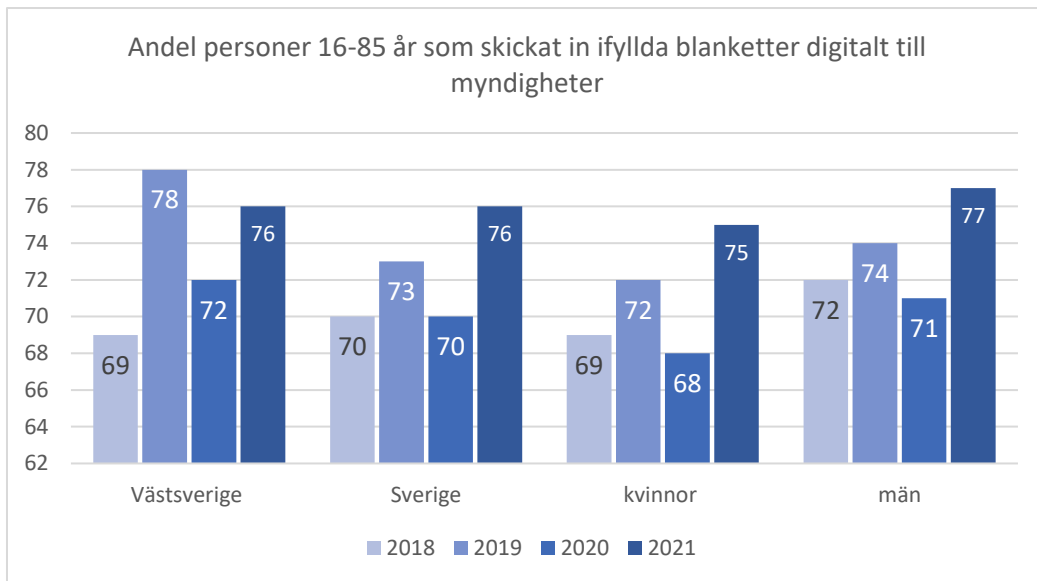
Det är viktigt att använda gemensamma standarder när data delas för att underlätta både delning och användningen av dessa data. I NRI 2023 ligger Sverige på 14 plats när det gäller att publicera och använda öppna data, samma nivå som 2022. Nyckeltalet följer utvecklingen av antal publicerade data-set.

Organisationer med dataset publicerade i Dataportal Väst	Årsskiftet 2023/24	Organisationer med dataset publicerade i Dataportal Väst	Årsskiftet 2023/24
Göteborg	36	Essunga	4
Skövde	15	Härryda	4
VGR	14	Tidaholm	3
Kungälv	12	Ulricehamn	3
Borås	10	Götene	2
Gullspång	7	Mölnadal	2
Mariestad	7	Skara	2
Töreboda	6	Trollhättan	2
Ale	6	Alingsås, Grästorp, Vara, Lidköping, Lilla Edet	1
Tjörn	5		
Stenungsund	4		

Källa: www.dataportalvast.se

11. Andel som lämnat in ifyllda blanketter till myndigheter på internet

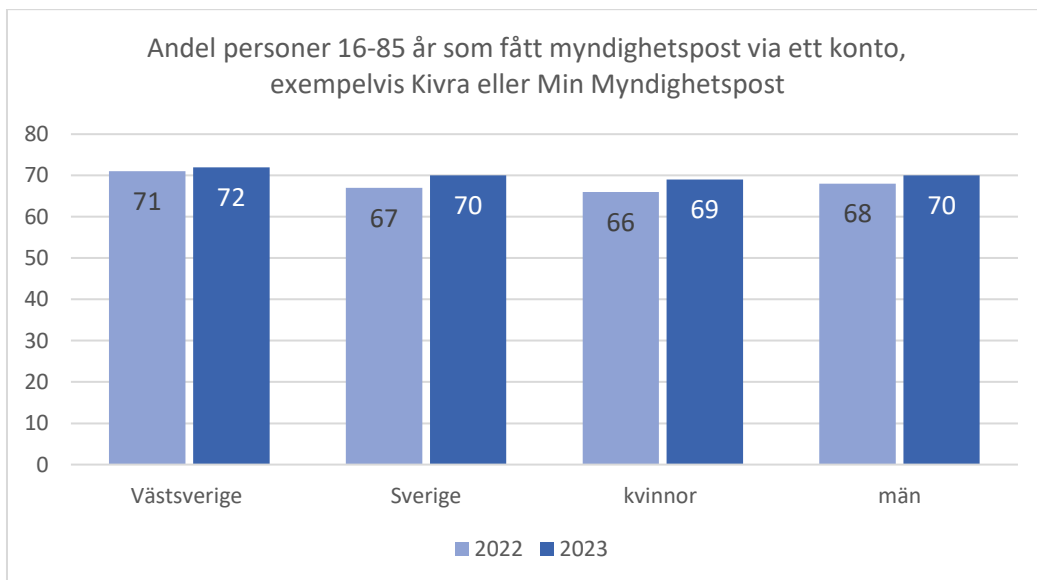
SCB har inte uppdaterat detta nyckeltal sen 2021. Andelen av befolkningen som lämnat in ifyllda blanketter till myndigheter på internet var 76 procent 2021 i Västra Götaland. Jämfört med Sverige var Västsverige på samma nivå. Andelen män som fyller i blanketter är något högre än andelen kvinnor.

Källa SCB

I Västsvenska SOM-undersökningen 2022 svarar 85 procent att de har gjort minst ett ärende per år på internet hos en myndighet.

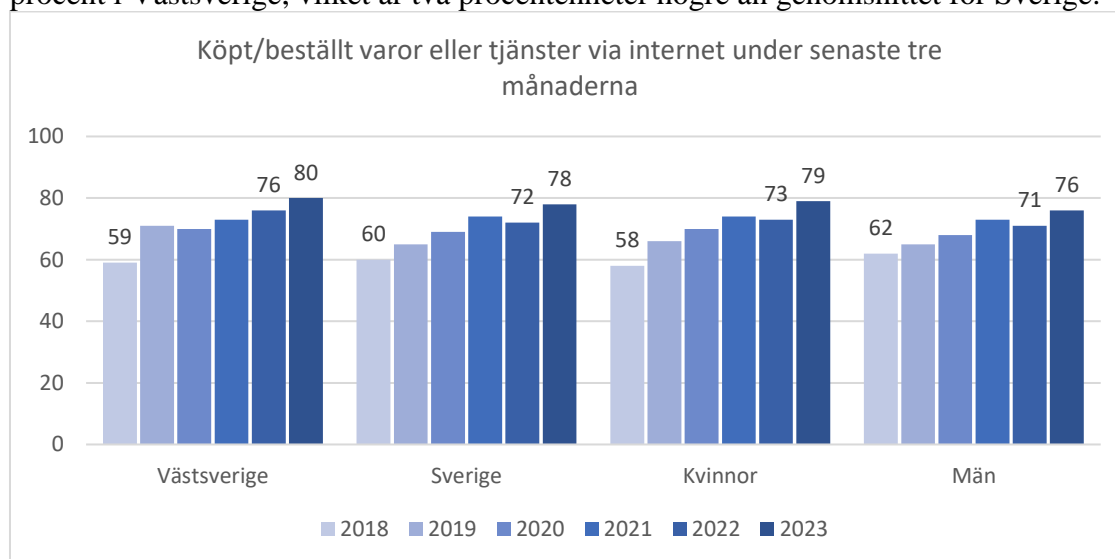
Eftersom nyckeltalet om ifyllda blanketter inte längre uppdateras lägger vi till ett nyckeltal som handlar om man som invånare får myndighetspost via ett digitalt konto till exempel Kivra, Min Myndighetspost. Andelen i Västsvrige som använder digital post är något högre än genomsnittet i landet och ligger på 72 procent 2023. Det är något högre andel män än kvinnor.

Källa SCB

12. Andelen som handlat på nätet under de tre senaste månaderna.

Andelen personer i åldern 16–85 år som handlat på nätet under de tre senaste månaderna är 80 procent i Västsverige, vilket är två procentenheter högre än genomsnittet för Sverige.

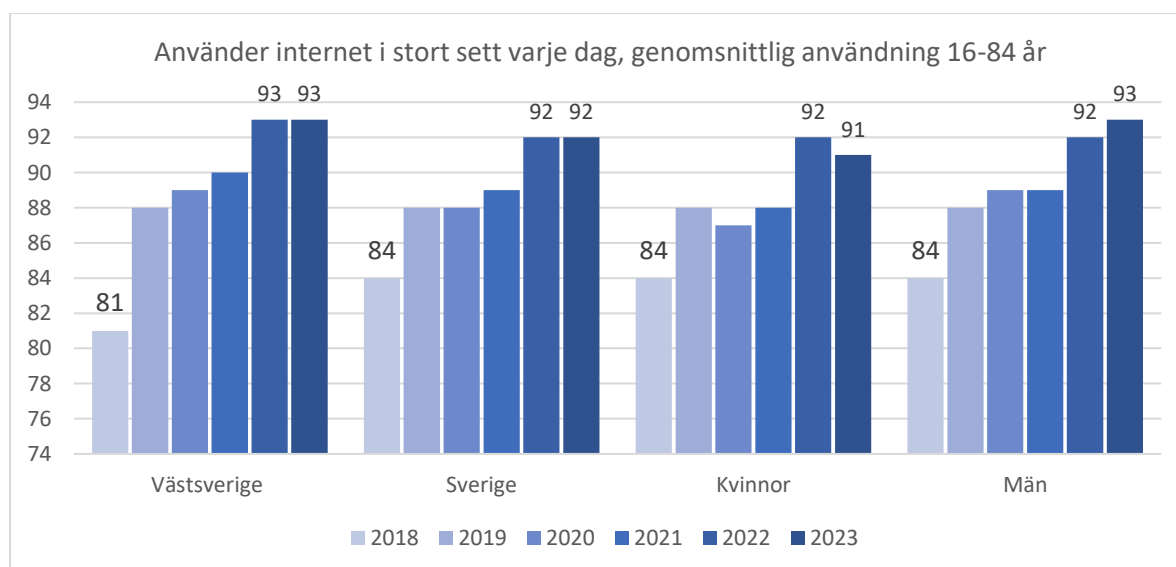

Källa SCB

I Västsvenska SOM-undersökningen 2023 ställs frågor om Västra Götalänningarna har handlat mat på internet och då svarade 39 procent ja. Det är fyra procentenheter högre än 2022. Vanligast är det i åldersgruppen 30–49 år där 56 procent gjort det någon gång senaste året medan det enbart är 19 procent i åldersgruppen 65–90 år.

13. Andel av befolkningen som använder internet i stort sett varje dag

I Västsverige är det 93 procent av befolkningen som använder internet i stort sett varje dag, en procentenhet högre än genomsnittet för Sverige. Andelen har ökat senaste och skillnaden mellan kvinnor och män är marginell.

Källa SCB

mars 2024

I Västsvenska SOM-undersökningen 2023 ställdes frågor om Västra Götalänningarnas internetvanor. Andelen som aldrig använder internet ligger på 4 procent, samma nivå som förra året. Andelen som använder internet dagligen är 87 procent, två procentenheter högre än förra året.

Skillnaden mellan kvinnor och män är marginell mellan personer yngre än 65 år. Mellan 65 och 90 år använder 68 procent internet dagligen och 84 procent minst en gång i veckan. I övriga åldersgrupper är andelen 98–100 procent. Av 65–90-åringarna är det 13 procent som aldrig använder internet.

Fördelat på utbildningsnivå är det enbart gruppen med låg utbildning som har lägre internetanvändning, där 56 procent använder internet varje dag och 76 procent gör det minst en gång i veckan.

Det vanligaste är att man tar del av nyheter, söker efter information eller använder sociala medier på internet. Bland unga är det mer vanligt att använda sociala medier medan äldre lägger mer tid på nyheter och information.

I Västra Götaland är det 61 procent som med hjälp av Youtube lär sig något minst någon gång i månaden. 68 procent har någon gång per år deltagit i ett digitalt möte men för åldersgruppen 65–85 år så är andelen enbart 35 procent.

När det gäller spel- och köpvanor kan man urskilja större skillnader mellan kön och åldersgrupperna. Till exempel var det 33 procent av de kvinnliga respondenterna som köpt kläder på internet minst en gång den senaste månaden, i jämförelse med männen som var 16 procent. Det var det omvända när det gäller online spel och spel på tips/trav/casino, där männen var överrepresenterade med 33 procent som gjort det senaste året medan för kvinnorna är andelen 16 procent.